

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering.
Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 06.07.2018
Vår ref: 15/00058-13
Deres ref:

Tildeling av driftskonsesjon etter mineralloven for Haave massetak (Haavemoen) i Notodden kommune. Tiltakshaver: Haave Grustak AS

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST mail@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

1. Tildeling av driftskonsesjon

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til søknad om driftskonsesjon datert 22.12.2014 fra Haave Grustak AS med org. nr. 961 269 679. Haave Grustak AS med org. nr. 961 269 679, heretter benevnt «Tiltakshaver» eller «Tiltakshaveren», gis med dette driftskonsesjon etter mineralloven § 43.

Tiltakshaver, gis driftskonsesjon for uttak av mineralske forekomster i Haave massetak på eiendommene gnr./bnr. 94/3 og 94/66 i Notodden kommune. Mineralforekomsten tilhører kategorien grunneiers mineraler.

Konsesjonsområdet har et areal på ca. 221 daa og fremgår av kart i vedlegg 1.

Området er i henhold til reguleringsplan med navn «Haave massetak» datert 12.02.2009 regulert til steinbrudd og masseuttak.

DMF gjør oppmerksom på at en driftskonsesjon gitt i medhold av mineralloven ikke erstatter krav om tillatelse, godkjenning, arealplan eller konsesjon etter annen lovgivning.

2. Vilkår for driftskonsesjonen

Konsesjonen gis med følgende vilkår:

2.1. Driftsplan

Driften skal til enhver tid skje i samsvar med driftsplan godkjent av DMF.

Dersom Tiltakshaver ønsker å gjøre vesentlige avvik fra driftsplanen, skal dette på forhånd godkjennes av DMF.

DMF kan kreve ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finner det nødvendig.

Merknader til vedlagte driftsplan skal rettes senest ved neste ajourføring/revisjon av driftsplanen.

2.2. Økonomisk sikkerhetsstillelse

Tiltakshaver pålegges å stille økonomisk sikkerhet med NOK 1 700 000, som beskrevet i vedtakets punkt 5.11, for oppfyllelsen av nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak etter mineralloven §§ 49 og 50, jf. mineralloven § 51.

Den økonomiske sikkerheten skal stilles med bankgaranti for et grunnbeløp stort NOK 425 000, og deretter årlige avsetninger til bankkonto som det skal etableres pant i til fordel for DMF slik at Tiltakshaver ikke kan råde over denne på noe vis, begge deler som beskrevet i punkt 5.11.

Innen 2 måneder etter dato for dette konsesjonsvedtak, skal Tiltakshaveren overfor DMF ha:

- (i) Inngått avtale om finansiell sikkerhetsstillelse, vedlegg 2;
- (ii) Fremlagt en påkravsgaranti fra bank som DMF anser tilfredsstillende, vedlegg 3;
- (iii) Etablert pantet til fordel for DMF, jf. panteloven §§ 4-4 til 4-6, vedlegg 4.

2.3. Bergteknisk ansvarlig

Ethvert skifte av bergteknisk ansvarlig for uttaket skal meldes skriftlig til DMF uten ugrunnet opphold.

Bergteknisk ansvarlig for uttaket med nødvendige kvalifikasjoner skal være på plass innen 2 måneder etter dato for dette konsesjonsvedtak. Innen samme tidspunkt skal Tiltakshaver sende melding til DMF, hvor det skal oppgis navn på den ansvarlige og vedlagt dokumentasjon på at vedkommende fyller kravene til bergteknisk ansvarlig. Dersom vedkommende ansvarlige skal leies inn av virksomheten, skal dokumentasjon for avtale mellom Tiltakshaver og den bergteknisk ansvarlig vedlegges meldingen.

2.4. Øvrige vilkår

Konsesjonsgrensen for massetaket skal settes ut eller markeres i terrenget, slik at den er lett synlig gjennom hele driftsperioden.

Vilkår knyttet til sandsvaler:

- Det skal ikke foregå uttak av grus/masse i området hvor sandsvalen hekker i perioden fra 15. april til 1. august. Det skal tilstrebes å bevare hekkeplass for sandsvale i konsesjonsområdet under drift, samt tilrettelegges for hekkeplass etter avsluttet drift. Det vil si at det ikke bør foretas inngrep, herunder avslutningsarbeider, i området hvor det hekker sandsvale. Bratte skrenter må like fullt sikres i tråd med mineralloven § 49, slik at arbeidene ikke medfører

fare for mennesker, husdyr eller tamrein. I forbindelse med istandsetting av uttaksområdet skal det tilrettelegges for hekkeplass for sandsvale dersom hekkeplassen fjernes etter hekkesesongen av drifts- eller sikkerhetshensyn.

Vilkår knyttet til behovet for kartlegging av insektarter og hensyntagen til dette:

- I løpet av sommerhalvåret 2018 skal Tiltakshaver engasjere biolog med spesialkompetanse på sandlevende insektarter for å kartlegge eventuell tilstedeværelse av slike i konsesjonsområdet.
- Det skal utarbeides en plan som ivaretar eventuelle hensyn til truede insektarter. Kopi av planen sendes til DMF senest 1. november 2018.
- Dersom planen ikke er kompatibel med godkjent driftsplan, herunder avslutningsplan, skal også forslag til revidert driftsplan med avslutningsplan som stemmer overens med planen også sendes til DMF innen 1. november 2018 for godkjenning.

3. Godkjenning av driftsplan

DMF godkjenner driftsplanen for Haave massetak, med mindre merknader. Det vises til DMFs vurdering punkt 5.4. Godkjent versjon av driftsplanen er vedlagt dette konsesjonsvedtak.

4. Høringsuttalelser og DMF sine kommentarer

Søknaden om driftskonsesjon har vært på høring jf. forvaltningslovens § 17, hos følgende høringsinstanser: Notodden kommune, Telemark fylkeskommune, Fylkesmannen i Telemark, Norges vassdrags- og energidirektorat Region sør (NVE), Statnett SF, Statens vegvesen Region sør, Bane NOR SF og andre berørte parter.

Høringsperioden var fra 03.05.2018 til 06.06.2018.

DMF har mottatt høringsuttalelse fra Bane NOR SF, Statens vegvesen Region sør, Notodden kommune, Jan Ole Kaldbekkdalen, Fylkesmannen i Telemark og Telemark fylkeskommune.

Fra høringsuttalelsene har DMF særlig merket seg følgende:

Bane NOR SF

Gjengivelse av vesentlige deler av Bane NOR SF sin høringsuttalelse:

«Kulturminner

Planområdet går langs Tinnosbanen som er fredet etter kulturminneloven og oppført på UNESCO verdensarvliste. Hensynet til Tinnosbanen må ivaretas og vi forventer at etablering og drift av omsøkt anlegg ikke kommer i konflikt med fredningsobjektet.

Byggegrense

Området hvor det drives masseuttak, ligger i dag ca 70-80 meter fra spormidt. Eiendomsgrensa ligger imidlertid kun ca 15 meter fra spormidt. Vi minner derfor om 30 meter byggegrens, jf. § 10 i Jernbaneloven.

Grunn- og dreneringsforhold

Bane NOR kan ikke akseptere tiltak som kan gi økt risiko for utglidninger/skred, setninger, erosjon eller føre til avrenning som kan overbelaste jernbanens dreneringssystem. Endring av grunnvannsnivå kan øke faren for setninger på jernbanespor.

Vi ber om at dette ivaretas i driftskonsesjonen.»

DMFs kommentar

DMF gjør Tiltakshaver oppmerksom på Bane NOR SF sin høringsuttalelse hva gjelder kulturminner, byggegrens og grunn- og dreneringsforhold. DMF forutsetter videre at Tiltakshaver følger opp og driver i tråd med annet regelverk, herunder jernbaneloven. Videre tar DMF Bane NOR SF sin høringsuttalelse til etterretning.

Statens vegvesen Region Sør

Statens vegvesen uttaler at de ikke har noen merknader til driftskonsesjonen.

DMFs kommentar

DMF tar Statens vegvesens høringsuttalelse til etterretning.

Notodden kommune

Gjengivelse av vesentlige deler av Notodden kommune sin høringsuttalelse:

«Det aktuelle massetaket er regulert i reguleringsplan «Haave massetak» vedtatt 12.2.2009. Vi regner med at direktoratet er kjent med reguleringsplanen, og at det er direktoratets ansvar å påse at driftsplanen er i tråd med reguleringsbestemmelsene. Vi kommenterer derfor ikke driftsplanen videre her.

I Artskart er det registrert funn av låvesvale, taksvale og sandsvale, der sandsvale og taksvale er rødlistet og har status NT (nært truet). Disse observasjonene er gjort i 2012, altså etter at reguleringsplanen ble vedtatt. Det er derfor ikke gjort vurderinger av dette i reguleringsplanen. Kommunen har ikke opplysninger om hvilke forhold som bør hensyntas for å ivareta svalene og svalenes habitat, men vil oppfordre til at det vurderes mulige tiltak for å ta hensyn til svalene ved framtidig drift av massetaket.»

DMFs kommentar

DMF gjør Tiltakshaver oppmerksom på Notodden kommune sin høringsuttalelse. Videre ivaretar DMF Notodden kommune sitt innspill vedrørende tiltak for å ivareta sandsvale. Se vedtakets punkt 5.7 og 2.4 om miljømessige konsekvenser av utvinning for vurdering og vilkår. Ut over dette tar DMF Notodden kommune sin høringsuttalelse til etterretning.

Jan-Ole Kaldbekkdalen

Gjengivelse av vesentlige deler av Jan-Ole Kaldbekkdalen sin høringsuttalelse:

«Vi viser til orienteringsskriv i forbindelse med planene om utvidelser i Haave grustak.

Som nabo er vi berørt av virksomheten i dag. Vi vil utvilsomt i større grad bli berørt av en utvidelse av grustaket. Dette har bl.a. sammenheng med at måten masser blir tatt ut endres. Endringene går mer i retning av å ta ut fjell og knuse steinmassene.

Vi har forståelse for at slik næringsvirksomhet også må medføre noe støy. Toleransen for dette er imidlertid varierende gjennom døgnet timer og ukas sju dager.

Vi tar for gitt at det til en konsesjon stilles klare krav til en driftsplan som vil sikre at støyende arbeid utføres innenfor normal arbeidstid på ukas fem første dager. Støyende arbeid på ettermiddag- og kveldstid, samt lørdager og søndager bør unngås.»

DMFs kommentar

DMF gjør Tiltakshaver oppmerksom på Jan-Ole Kaldbekkdalen sin høringsuttalelse. Vi viser videre til reguleringsbestemmelsene for «Haave massetak» punkt 3.1.7 om drifts- og åpningstider, samt punkt 8 i godkjent driftsplan. Etter driftsplanen og reguleringsbestemmelsene kan steinknusing/sprengning og annen støyende produksjon skje på dagene mandag til fredag i tidsrommet kl. 07.00-16.00, med unntak av eventuelle helligdager i perioden. DMF legger til grunn at Tiltakshaver driver i tråd med gjeldende driftsplan og reguleringsbestemmelser.

Fylkesmannen i Telemark

Gjengivelse av vesentlige deler av Fylkesmannen i Telemark sin høringsuttalelse:

«Naturmangfold

Sand- og grustak i aktiv drift kan være svært viktige levesteder for truede arter, bl.a. for en rekke arter innenfor gruppene veps, bier og fluer. Disse artene har reirplasser i åpen sand, og da primært i sør- og vestvendte sandskråninger med begynnende vegetasjonsetablering. Slike forhold finnes gjerne i deler av sand- og grustak hvor det ikke er aktiv drift, men hvor sand er eksponert etter tidligere drift og vegetasjon så vidt har etablert seg. Flere av insektartene som finnes i slike sandområder er avhengig av spesifikke nektarplanter, og de viktigste leveområdene finnes der det er en kombinasjon av åpen sand og blomsterrike kanter eller engpregede areal.

Etter det Fylkesmannen kjenner til er det ikke gjort systematiske undersøkelser av naturmangfold i området tidligere. Kunnskapsgrunnlaget i tilgjengelige databaser (Naturbase og Artskart) er derfor begrenset. Det foreligger nylige funn av sandsvale (rødlistet som «nær truet» / NT), og det må antas at grustaket er eller har vært hekkeplass for arten. Eventuelle forekomster av truede insektarter er så vidt vi kjenner til ikke undersøkt, verken her eller i nærliggende sand- og grusområder i distriktet.

Det bør stilles krav til undersøkelse av sandtilknyttede insekter/virvelløse dyr ved nye feltundersøkelser utført av biolog med relevant artskunnskap, utført om sommeren. Videre bør driftskonsesjonen sette vilkår om avbøtende tiltak

dersom sandsvale hekker i grustaket, ved at det skal være forekomster av vertikale vegger med egnede hekkeplasser for sandsvale i grustaket til enhver tid, eventuelt ved at slike vegger hensettes på ulike steder i grustaket over tid, f.eks. ved en form for rullering over tid. Drift av grustaket må tilpasses slik at hekkeplasser for sandsvale ikke drives i perioden 15.04.-01.08., i hekkeperioden. Videre bør det stilles krav til avbøtende tiltak for ivaretagelse av levesteder for sandtilknyttede insekter/virvelløse dyr, gjennom ivaretagelse av sør- og vestvendte, stabiliserte skrånninger med sand og begynnende vegetasjonsetablering og blomsterrike kanter/engpregede areal. Slike forekomster kan også ha en rullerende forekomst over tid gjennom området, forutsatt at det er tilstrekkelig med slike forekomster til enhver tid. Det bør også tas høyde for at slike forhold bør ivaretas også etter avsluttet drift i området, f.eks. ved at åpne sandområder ikke skal tildekkes med andre løsmasser. Detaljerte vilkår bør fastsettes i samråd med biolog med spesialkompetanse innenfor aktuelle artsgrupper. Vi oppfordrer Direktoratet til å utarbeide et sett med standardvilkår/maler i samarbeid med aktuell fagkompetanse, f.eks. NINA v/Frode Ødegaard. Vi vil ellers generelt oppfordre til at det stilles krav om at det på en god måte skal dokumenteres at vilkårene er oppfylt.

Samfunnssikkerhet og beredskap

I «Driftsplan» datert 31.10.2017, er det i kap. 9 beskrevet hvilke beredskapstiltak som forutsettes gjennomført i driftsperioden og etter opphør av driften. Her tydeliggjøres at driverselskapet er ansvarlig for kontinuerlig vurdering av sikkerhet og beredskap så lenge det er aktivitet i brudd-/uttaksområdet. Ved driftsopphør tilfaller dette ansvaret grunneier. Av sikkerhets- og beredskapsmessige årsaker er det svært viktig at ansvar og roller for driftsperioden, og for tiden etter opphør av driften, er avklart.

Reguleringsbestemmelsene tar på generelt grunnlag for seg de sikkerhets- og beredskapsmessige elementer som blir omtalt i driftsplanen. Spesielt viktig her er pkt. 3.1.6 i bestemmelsene, som omhandler bruk av området etter opphør av massetaket.

De tiltak som beskrives vil bidra til å gjøre området ryddig og mer stabilt etter driftsstans, og derved redusere faren for uønskede hendelser i fremtid.

Hensyn til samfunnssikkerhet og beredskap synes med de fremlagte tiltakene å være tilfredsstillende ivare tatt både driftsperioden og etter at anleggs-/uttaksperioden er avsluttet.»

DMFs kommentar

DMF gjør tiltakshaver oppmerksom på Fylkesmannen i Telemarks høringsuttalelse vedrørende naturmangfold. DMF ivaretar fylkesmannens innspill knyttet til sandsvaler og truede insektarter. Se vedtakets punkt 5.7 om miljømessige konsekvenser av utvinning for vurdering og vedtakets punkt 2.4 for vilkår.

Hva gjelder Fylkesmannens høringsuttalelse angående samfunnssikkerhet og beredskap forutsetter DMF at Tiltakshaver etterlever driftsplan og de til enhver tid gjeldende reguleringsbestemmelser. Videre tar DMF Fylkesmannens høringsuttalelse til etterretning.

Telemark fylkeskommune

Gjengivelse av vesentlige deler av Telemark fylkeskommune sin høringsuttalelse:

«Nyere tids kulturminner og verdensarv

Tiltaksområdet grenser inn mot Tinnsobanen som fra 2011 er forskriftsfredet etter kulturminneloven og som fra 2015 står på UNESCOs verdensarvliste med de forpliktelser Norge som statspart har i den forbindelse. Området ligger innenfor buffersonen til verdensarven som skal ivareta virkningen av verdensarven i landskapsrommet. Forholdene er altså endret fra da gjeldende plan for området ble vedtatt. Det er helt avgjørende at hensynet til banen blir ivaretatt.

Dagens skogsbelte i det stigende terrenget opp fra banen må under enhver omstendighet opprettholdes som buffersone mot bruddets aktivitetsområde. Vi er derfor kritiske til flytting av vegen og fylling i skråningen ned mot banen. Det er mer skånsomt om dagens veg og terreng opprettholdes i landskapet ned mot jernbanen. Vi imøteser gjerne vurderinger av virkninger i landskapsrommet ned mot banen.

Hensyn til automatisk fredete kulturminner

Det regionale kulturminnevernet foretok en arkeologisk registrering i sammenheng med reguleringsplanen for Haave massetak. Det ble da registrert automatisk fredete kulturminner som gjennom reguleringsplanen er lagt til spesialområde bevaring. Selv om dette område ligger utenfor området det søkes om driftskonsesjon for, understreker vi at det må tas hensyn til dette i ved fremtidig drift i masseuttaket. Vi gjør også oppmerksomme på meldeplikten jf. kulturminneloven § 8 andre ledd.

DMFs kommentar

DMF gjør tiltakshaver oppmerksom på Telemark Fylkeskommune sin høringsuttalelse. Hva angår flytting av veg er dette et tiltak som er regulert i gjeldende reguleringsplan. Den nye regulerte vegen ligger utenfor godkjent konsesjonsområde etter mineralloven. Vi viser derfor til plan- og bygningsloven med kommunen som planmyndighet. DMF oppfordrer videre Tiltakshaver til å opprettholde tett og konstruktiv dialog med kommunen og fylkeskommunen, for at hensynet til banen blir ivaretatt på best mulig måte. Vi viser videre til vedtakets punkt 5.4 om driftsplan, om at ny driftsplan må godkjennes av DMF dersom det kreves vesentlige avvik fra den til enhver tid gjeldende driftsplan.

Når det gjelder hensyn til automatisk fredete kulturminner i området forutsetter DMF at tiltakshaver etterlever reguleringsbestemmelsene. Vi minner videre om varslingsplikten som følger av kulturminneloven § 8. Utover dette tar DMF Fylkeskommunens høringsuttalelse til etterretning.

5. DMF sin vurdering av søknad om driftskonsesjon

Minerallovens formål er å fremme og sikre samfunnsmessig forsvarlig forvaltning og bruk av mineralressursene i samsvar med prinsippet om en bærekraftig utvikling.

I henhold til mineralloven § 43 krever samlet uttak av mineralforekomster på mer enn 10 000 m³ masse og ethvert uttak av naturstein, driftskonsesjon fra DMF. Driftskonsesjon kan bare gis til den som har utvinningsrett.

En konsesjonssøknad skal underlegges en skjønnsmessig prøving før det avgjøres om driftskonsesjon skal gis. Ved vurderingen av hvorvidt driftskonsesjon skal gis skal det legges vekt på om søker er «skikket» til å utvinne forekomsten. Dette innebærer at det skal legges vekt på om prosjektet fremstår som gjennomførbart økonomisk, om det legges opp til bergfaglig forsvarlig drift og om søker har tilstrekkelig kompetanse for drift av forekomsten. Ved vurderingen av om det skal gis driftskonsesjon skal det også legges vekt på hensynene angitt i mineralloven § 2.

DMF kan fastsette vilkår for en driftskonsesjon. Vurderingstemaet ved avgjørelsen av hvilke vilkår som skal stilles, vil i stor grad falle sammen med de hensyn som er relevante ved vurderingen av om konsesjon skal gis.

DMF har foretatt følgende vurdering av konsesjonssøknaden:

5.1 Utvinningsrett

Mineralforekomsten som skal utvinnes tilhører kategorien grunneiers mineraler. Tiltakshaver er ikke grunneier til konsesjonsområdet, og det kreves derfor avtale med grunneier om utvinningsrett til forekomsten. Tiltakshaver har i søknadsprosessen fremlagt avtale med grunneier for gnr./bnr. 94/1, 94/3 og 94/66 datert 20.03.2018, som dokumentasjon for utvinningsrett.

DMFs vurdering er at avtalen gir Tiltakshaver utvinningsrett til forekomsten på det omsøkte konsesjonsområdet i avtaleperioden.

5.2 Tiltakets arealmessige status

Konsesjonsområdet har et areal på ca. 221 daa og fremgår av kart i vedlegg 1.

Området er i henhold til reguleringsplan med navn «Haave massetak» datert 12.02.2009 og planID 299 regulert til steinbrudd og masseuttak.

5.3 Prosjektets økonomi

DMF har vurdert årsregnskap med styrets årsberetning og noter for siste 2 år før søknadstidspunktet. DMF har videre foretatt en vurdering av selskapets nåværende økonomiske situasjon. Ut ifra de gitte opplysningene vurderer DMF at bedriften er økonomisk skikket.

5.4 Driftsplan

For å ivareta kravet om bergfaglig forsvarlig drift, finner DMF grunn til å innta som vilkår i konsesjonen at driften til enhver tid skal skje i samsvar med driftsplan godkjent av DMF.

Driftsplanen skal være et styringsverktøy for Tiltakshaver i gjennomføringen av uttaket, og et referansedokument ved DMFs tilsyn.

Tiltakshaver har i forbindelse med søknaden fremlagt forslag til driftsplan for uttaket.

Forslaget til driftsplan omfatter hele driftsperioden og avslutningen av grustaket og steinbruddet. Beskrivelsen og kart- og snitt – tegninger presenterer det planlagte uttaket av forekomsten innenfor det omsøkte arealet på 221 dekar. Totalt volum grusreserver som skal tas ut ned til bunnkoten på nivå 142 moh er estimert til ca. 1 500 000 m³. Det totale volum fast fjell som skal tas ut er estimert til ca. 300 000 m³. Årlig uttak vil variere med markedet, men planlagt uttak pr. år er ca. 30 000 m³. Det legges opp til drift i tre etapper hver for henholdsvis uttak av grus og fast fjell. Utdrevne områder som ikke er nødvendig i den videre drift, istandsettes fortløpende. I tillegg til driftsfasene presenteres plan for sikring og for avslutning av grustaket. Uttaksområdet planlegges tilbakeført til jord- og skogbruksformål.

Med enkelte merknader tilfredsstillers forslaget til driftsplan de krav DMF stiller til planen. DMFs merknad gjelder kartene:

- Kartene mangler høydeangivelse på kotene, angivelse av ekvidistanse, angivelse av arkstørrelse som gir den rette målestokken og dato for oppmåling. Opprinnelige terrengkoter innenfor berørt areal bør erstattes av nye for å gjøre kartene mer leselige.

DMFs vurdering er at vedlagte versjon av driftsplan for Haave massetak, kan godkjennes med vilkår om at merknaden rettes senest ved neste ajourføring/revisjon av driftsplanen.

Dersom det under driften oppstår nye situasjoner eller andre endringer i forutsetningene for driften, eksempelvis geologiske og kvalitetsmessige variasjoner, bør det imidlertid på vilkår kunne gis åpning for å gjøre endringer og tilpasninger i forhold til planen. I tilfeller hvor Tiltakshaver ønsker å gjøre vesentlige avvik fra den til enhver tid gjeldende driftsplan, skal dette på forhånd godkjennes av DMF.

Underveis i driften vil DMF kunne ha behov for oppdaterte kart og snitt som dokumenterer dagens situasjon i uttaksområdet og status i forhold til godkjent driftsplan. Det inntas derfor som vilkår i konsesjonen at DMF kan kreve at Tiltakshaver foretar ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finner det nødvendig.

5.5 Bergfaglig forsvarlig drift

Kravet om at driften skal skje på en bergfaglig forsvarlig måte innebærer at aktiviteten må skje i samsvar med tilfredsstillende faglige standarder for denne type virksomhet.

DMF vurderer at den foreslåtte driftsmåte er for uttaket bergfaglig forsvarlig. Ved vurderingen har DMF lagt vekt på driftsplanen for uttaket.

5.6 Søkers kompetanse for drift av forekomsten

Ved vurderingen av om søker har tilstrekkelig kompetanse, er det den totale kompetansen som søker har tilgang til, som skal vurderes i forhold til kravet til skikkethet.

I henhold til forskrift til mineralloven § 3-1 skal alle uttak av mineralske ressurser skal ha en bergteknisk ansvarlig.

Tiltakshaver har i søknaden ikke opplyst hvem som skal fungere som bergteknisk ansvarlig for uttaket.

DMF inntar som vilkår i konsesjonen at bergteknisk ansvarlig for uttaket med nødvendige kvalifikasjoner skal være på plass innen 2 måneder etter dato for dette konsesjonsvedtak. Innen samme tidspunkt skal Tiltakshaver sende skriftlig melding til DMF, hvor det skal oppgis navn på den bergtekniske ansvarlige og vedlagt dokumentasjon på at vedkommende oppfyller de nødvendige kvalifikasjonskrav. Dersom vedkommende ansvarlige skal leies inn av virksomheten, skal dokumentasjon for avtale mellom Tiltakshaver og den bergtekniske ansvarlige vedlegges meldingen.

DMFs vurdering er at Tiltakshaver vil ha tilstrekkelig kompetanse for drift av forekomsten.

5.7 Miljømessige konsekvenser av utvinning

Ved vurderingen av om driftskonsesjon skal gis skal hensynet til miljøet vektlegges og DMF kan i konsesjonsvedtak stille vilkår for å ivareta miljøhensyn.

Det foreligger reguleringsplan for uttaket med navn «Haave massetak» og planID 299, datert 12.02.2009.

Biologisk mangfold – vurdering etter naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 pålegger alle myndighetsinstanser som fatter beslutninger som har virkninger for naturen å vurdere planlagte tiltak opp mot prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. I DMFs behandling av konsesjonssøknaden er høringsuttalelser, samt egne søk i naturbase og Artskart (gjennomført den 13.04.2018) lagt til grunn for vurderingene etter naturmangfoldloven. DMF anser kunnskapsgrunnlaget jf. naturmangfoldloven § 8 som tilstrekkelig til at det kan fattes vedtak i saken.

Som det fremgår av høringsuttalelse fra Fylkesmannen i Telemark er imidlertid ikke ny kunnskap om naturkvaliteter tilknyttet sand- og grustak vurdert tidligere. Førre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 kommer dermed til anvendelse.

Oppsummering av kunnskapsgrunnlaget

DMF har ved søk i Artskart og Naturbase gjort funn av Sandsvale (riparia riparia) i konsesjonsområdet. Videre er det gjort funn av fredede kulturminner i nærområdet som i henhold til reguleringsbestemmelsene punkt 3.3 skal merkes og sikres i henhold til fylkeskommunens/Riksantikvarens bestemmelser.

Sandsvale

Det er registrert en art av stor forvaltningsinteresse i konsesjonsområdet. Arten er sandsvale – nær truet (NT) i Norsk rødliste for arter. Bestandsnedgang av sandsvale skyldes blant annet tap av hekkelokaliteter på grunn av nedbygging og uttak av masse. Sandsvalen benytter grustak som hekkplass ved at de graver reirganger i skrånningene. Det er viktig å forhindre at sandsvalekoloniene blir ødelagt av anleggsaktivitet i hekkesesongen.

Truede arter av insekter

Det fremgår av Fylkesmannens høringsuttalelse at sand- og grustak er viktige levesteder for en rekke truede arter av insekter. Dette gjelder arter som legger reir i

sandig grunn. Fylkesmannen bemerker videre at spesielt sør- og vestvendte skråninger med begynnende vegetasjonsetablering er viktige levesteder, og særlig hvis det er i nærheten av blomsterrike kanter. Fylkesmannen presiserer at de ikke kjenner til at det er gjort systematiske undersøkelser av naturmangfold i området tidligere, og at det derfor bør stilles krav til undersøkelse av sandtilknyttede insekter/virvelløse dyr ved nye feltundersøkelser. Det opplyses videre om at undersøkelsene bør gjennomføres av biolog med spesialkompetanse på relevante artsgrupper (blant annet veps og fluer), og må nødvendigvis gjøres i sommerhalvåret.

Vi viser til vedtakets punkt 4 for nærmere informasjon om Fylkesmannen i Telemarks høringsuttalelse knyttet til truede insektarter.

DMF vurderer at uttak av masser som omsøkt ikke vil være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5.

Naturmangfoldloven § 10

I henhold til naturmangfoldloven § 10 skal den samlede belastning på økosystem og naturmangfoldet i regionen vurderes.

Uttaksområdet er omkranset av skog, veg, dyrket mark og bebyggelse. DMF vurderer at arealbeslaget til en viss grad allerede er gjort i forbindelse med tidligere aktivitet. Massetaket medfører anleggsaktivitet så lenge uttaket pågår. Veger, bebyggelse og landbruk vurderes å bidra til den samlede belastningen.

Tiltakets konsekvenser for kulturminner

Kulturminner er behandlet som eget tema i planbeskrivelsen. DMF støtter seg til de vurderinger som er gjort i forbindelse med reguleringsplanarbeidet og mener hensynet til kulturminner er ivaretatt.

Hva gjelder Telemark Fylkeskommune sin høringsuttalelse vedrørende Tinnsobanen som fra 2015 står på UNESCOs verdensarvliste, viser vi til plan- og bygningsloven med kommunen som planmyndighet. DMF oppfordrer til tett og konstruktiv dialog mellom Tiltakshaver, kommune og fylkeskommune for å ivareta hensynet til Tinnsobanen på best mulig måte, ettersom forholdene er endret i ettertid av vedtatt reguleringsplan.

DMF minner videre om den generelle varslingsplikten i hht. kulturminneloven § 8.

Forurensning

Massetaket kan føre til partikkelflukt til vann og luft, med potensiale for påvirkning av vann- og luftmiljø. Forurensning i form av støv, støy og utslipp til vann reguleres av forurensningsforskriften kap. 30. DMF minner om meldeplikten til forurensningsmyndigheten, Fylkesmannen, ved oppstart eller endringer/utvidelser av virksomheten.

DMFs konklusjon

DMF har kommet til at det ikke foreligger avgjørende momenter mot at konsesjon innvilges. Vi har imidlertid funnet grunn til å stille følgende vilkår knyttet til sandsvaler:

- Det skal ikke foregå uttak av grus/masse i området hvor sandsvalen hekker i perioden fra 1. april til 1. august. Det skal tilstrebes å bevare hekkeplass for

sandsvale i konsesjonsområdet under drift, samt tilrettelegges for hekkeplass etter avsluttet drift. Det vil si at det ikke bør foretas inngrep, herunder avslutningsarbeider, i området hvor det hekker sandsvale. Bratte skrenter må like fullt sikres i tråd med mineralloven § 49, slik at arbeidene ikke medfører fare for mennesker, husdyr eller tamrein. I forbindelse med istandsetting av uttaksområdet skal det tilrettelegges for hekkeplass for sandsvale dersom hekkeplassen fjernes etter hekkesesongen av drifts- eller sikkerhetshensyn.

Vi har videre funnet grunn til å stille følgende vilkår knyttet til behovet for kartlegging av insektarter og hensyntagen til dette:

- I løpet av sommerhalvåret 2018 skal Tiltakshaver engasjere biolog med spesialkompetanse på sandlevende insektarter for å kartlegge eventuell tilstedeværelse av slike i konsesjonsområdet.
- Det skal utarbeides en plan som ivaretar eventuelle hensyn til truede insektarter. Kopi av planen sendes til DMF se nest 1. november 2018.
- Dersom planen ikke er kompatibel med godkjent driftsplan, herunder avslutningsplan, skal også forslag til revidert driftsplan med avslutningsplan som stemmer overens med planen også sendes til DMF innen 1. november 2018 for godkjenning.

Vilkårene fremgår også av vedtakets punkt 2.4. Det er tiltakshaver som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

5.8 Forholdet til omgivelsene og nærliggende områder under drift

Forvaltning og bruk av mineralressursene skal ivareta hensynet til omgivelsene og nærliggende områder under drift. Det er derfor viktig at driver gjennomfører nødvendige sikringstiltak for å hindre eventuelle skader på eiendom, mennesker og dyr.

Tiltakshaver opplyser at innkjørselen til massetaket sikres med låsbar bom eller tilsvarende. Steinbruddet sikres med oppsetting av varselskilt. Rundt uttaket i fjell etableres solid sikringsgjerde. Før perioder med lengre driftsstans i steinbruddet, utføres nødvendig rensk for å sikre mot løst fjell. Sikringen vil være gjenstand for løpende vurdering. Områder i massetaket som er avsluttet eller ute av drift skal holdes ryddig. Midlertidige tiltak, maskiner, utstyr, skrapjern o.l. skal fjernes fra området.

DMF har kommet til at dette ikke er avgjørende momenter mot at konsesjon innvilges.

5.9 Tiltakets betydning for verdiskaping og næringsutvikling

Forekomsten det søkes driftskonsesjon for inngår i råstoffgrupperingen: sand, grus, pukk og leire (byggeråstoffer). Råstoffet bearbeides til produkter som det moderne samfunnet er helt avhengig av og som anvendes til bruk i bygg, veier og anlegg.

Ifølge tiltakshaver skal fjellmassene knuses og benyttes til vegformål. Tidligere forsøk har vist at berget har god kvalitet til dette formålet.

5.10 Langsiktig planlegging for etterbruk eller tilbakeføring av området

Tiltakshaver opplyser at når driften er avsluttet skal planområdet tilbakeføres til jord- og skogbruksformål. Toppmasser som tidligere er avskavet og lagt i depot skal benyttes til revegetering der det er nødvendig og hensiktsmessig. Der grusmassene er

tatt ut tilbakeføres området til opprinnelig karakter av lys og åpen furumo. Der det er gjort uttak i fjell kan det revegeteres ved at de horisontale fjellhyllene tilføres vekstjord som beplantes.

DMF vurderer det slik at de planer som foreligger for etterbruk eller tilbakeføring er tilfredsstillende, og således ikke noe avgjørende moment mot at konsesjon gis.

5.11 Økonomisk sikkerhetsstillelse

Tiltakshaver har i samsvar med forskrift til mineralloven § 2-1 fremsatt forslag til sikkerhetsstillelse i sin søknad om driftskonsesjon. DMF fastsetter endelig krav til sikkerhetsstillelsen.

Tiltakshaver har ikke kommet med noe forslag til sikkerhetsstillelse.

5.11.1 Pålegg om økonomisk sikkerhetsstillelse og vurdering av sikkerhetens størrelse

DMF vurderer Tiltakshavers forslag til sikkerhetens størrelse som utilstrekkelig. Etter forskrift til mineralloven § 2-1 tredje ledd skal den økonomiske sikkerheten være tilstrekkelig til å dekke tiltakshavers sikrings- og oppryddingsplikt.

DMF finner etter en konkret vurdering av tiltaket at Tiltakshaver skal pålegges å stille finansiell sikkerhet med NOK 1 700 000 for oppfyllelsen av nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak etter mineralloven §§ 49 og 50, jf. mineralloven § 51. Ved vurderingen av størrelsen på sikkerheten har DMF lagt vekt på egne erfaringstall for tilsvarende uttak, med tillegg for eksterne- og uforutsette kostnader.

5.11.2 Sikkerhetsstillelsens form

Formen på sikkerhetsstillelsen skal være slik at den ved konkurs hos Tiltakshaver ikke vil inngå i konkursboet jf. forskrift til mineralloven § 2-1 tredje ledd.

Etter DMF sin vurdering vil det være hensiktsmessig at den økonomiske sikkerheten stilles ved bankgaranti og individuell fondsavsetning til bankkonto, som det i henhold til egen avtale om finansiell sikkerhetsstillelse skal etableres pant i til fordel for DMF, jf. panteloven §§ 4-4 til 4-6. Tiltakshaveren skal ikke ha rådighet over slik bankkonto som skal sperres til fordel for DMF.

Bankgaranti – oppstartsfase

DMF vurderer at det er nødvendig at Tiltakshaver innen 2 måneder etter at dette konsesjonsvedtak er truffet, stiller en bankgaranti som en påkravsgaranti, som DMF finner tilfredsstillende, for et beløp stort NOK 425 000. Dette for å ha tilstrekkelig sikkerhet i en oppstartsfase før fondet har nådd maksimal avsetning. Størrelsen av bankgarantien er satt ut i fra en vurdering av hva som anses å være tilstrekkelig sikkerhet i denne fasen.

DMF kan fremme krav under bankgarantien i følgende tilfeller:

- (i) Etter utløpet av Tiltakshavers frist til å utføre nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak som aksepteres av DMF;
- (ii) Ved konkurs, opphør eller annen avvikling av Tiltakshavers virksomhet; og

(iii) Ved tilbakekall av konsesjonen.

Ved melding til garantisten om at ett av tilfellene i punkt (i) – (iii) over foreligger skal DMF ha rett til å få utbetalt det krav som gjøres gjeldende under bankgarantien, uten hensyn til innsigelser fra Tiltakshaver. Bankgarantien skal bestå så lenge beløpet inntil nå innestående på bankkontoen ikke har nådd NOK 425 000. Når beløpet inntil nå innestående på bankkontoen har nådd NOK 425 000, eller etter skriftlig samtykke fra DMF forut for dette tidspunkt, faller plikten til bankgaranti bort.

Individuell avsetning, avsetningsperiode og avsetningens størrelse

Deretter skal Tiltakshaveren gjøre årlige avsetninger til bankkontoen inntil totalbeløpet på NOK 1 700 000 er nådd. Årlige innskudd beregnes etterskuddsvis ut fra forrige års uttak av masse. Det skal årlig innbetales NOK 1,42 pr tonn uttatt masse.

Ved fastsettelse av sats per tonn uttatt masse har DMF lagt til grunn at fondet skal bygges opp over en periode på 20 år, det vil si NOK 85 000 pr år. I søknaden er uttak anslått til 30 000 m³/år, tilsvarende ca. 60 000 tonn/år, noe som gir en årlig avsetning på NOK 1,42 pr tonn.

Innbetaling for forrige års uttak av masse må være avsatt innen 1. februar etterfølgende år.

5.11.3 Rapportering og dokumentasjon

Inntil nå innestående beløp på konto skal årlig dokumenteres ved å gi DMF tilgang til en oppdatert kontoutskrift. All avkastning på midlene godskrives kontoen.

Videre finner DMF behov for at Tiltakshaver underveis i driften vurderer om den eksisterende sikkerhetsstillelsen er tilstrekkelig til å dekke kostnadene til sikring- og oppryddingstiltak, og gir DMF tilbakemeldinger om dette. Dersom uttakets beregnede driftsperiode endres, eller det skjer andre vesentlige endringer i driftsplanen, skal DMF underrettes umiddelbart. Ellers skal tiltakshaver hvert femte år foreta en vurdering av om sikkerheten er tilstrekkelig. Når vurderingen er foretatt, skal tiltakshaver utarbeide en rapport som oversendes DMF uten unødig opphold.

DMF kan også ha behov for ytterligere rapportering og dokumentering enn det som fremkommer over, og finner av den grunn nødvendig å pålegge Tiltakshaver plikter om dette i konsesjonsvilkårene.

5.11.4 Justering av sikkerheten

Etter forskrift til mineralloven § 2-2 første ledd annet punktum kan DMF fatte vedtak om endring av avsetningens størrelse, herunder om Tiltakshavers årlige innbetaling og tidspunkt for innbetaling. Slike endringer kan også til enhver tid skje ved endringer av mineralloven, andre relevante lover, forskrifter og vedtak.

6. Driftskonsesjonens varighet

Driftskonsesjonen kan revideres etter 10 år.

Driftskonsesjonen bortfaller hvis ikke drift er startet opp senest fem år etter at konsesjonen er gitt. Det samme gjelder hvis driften blir innstilt i mer enn ett år. Det

kan søkes til DMF om forlengelse av disse fristene. Driftskonsesjonen faller også bort dersom:

- Utvinningsretten for statens mineraler slettes
- avtalen om rett til å utnytte forekomst av grunneiers mineraler opphører
- skjønn ikke er krevd innen ett år etter at ekspropriasjonstillatelse er gitt etter mineralloven § 37 andre ledd bokstav a

Driftskonsesjonen kan ikke overdras. Dette gjelder også ved overdragelse av utvinningsretten.

7. Tiltakshavers plikter

Tiltakshaver har rettigheter og plikter som følger av mineralloven med forskrifter.

Meldeplikt ved oppstart og stans av drift

Senest en uke før oppstart av driften skal tiltakshaver sende melding til DMF. Tiltakshaver skal også sende melding til DMF før driften midlertidig stanses eller legges ned, i henhold til mineralloven § 44.

Driften skal utføres med varsomhet

Driften skal utføres med varsomhet slik at skadene ikke blir større enn nødvendig. Arbeidene skal heller ikke føre til unødvendig forurensning eller skade på miljøet, i henhold til mineralloven § 48.

Forsvarlig sikring og opprydding

Området skal sikres slik at arbeidene ikke medfører fare for mennesker, husdyr eller tamrein. Sikringsplikten omfatter også gruveåpninger, tipper og utlagte masser på områder som er tilknyttet konsesjonsområdet i henhold til mineralloven § 49. Området skal være forsvarlig ryddet mens arbeidene pågår, i henhold til mineralloven § 50. Området skal være forsvarlig ryddet og varig sikret etter at arbeidene er avsluttet, i henhold til mineralloven §§ 49 og 50. DMF kan fastsette en frist for når oppryddingen skal være avsluttet.

Ansvar for bergteknisk ansvarlig

Bergteknisk ansvarlig har et særskilt ansvar for å påse:

- at driften skjer på en teknisk forsvarlig måte slik at hensynet til arbeidstakere, nærliggende bebyggelse og omgivelsene ellers ivaretas
- at avbyggingen av forekomsten skjer på en bærekraftig måte
- at driften til enhver tid skjer etter en ajourført og godkjent driftsplan

Rapportering

Tiltakshaver skal sende årlig driftsrapport til DMF via «MinSide» på dirmin.no.

Når uttak av grunneiers mineraler legges ned, kan DMF stille krav om å sende inn sluttrapport, måledata og prøvemateriale. Dette gjelder dersom uttaket har mineraliseringer av vesentlig geologisk interesse.

8. Rett til å klage

Partene i saken og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket i samsvar med reglene i forvaltningsloven kapittel VI.

Fristen for å klage er 3 uker etter at dere mottok dette brevet. Klagen skal sendes til DMF for ny vurdering. Dersom DMF ikke finner grunn til å gjøre om vedtaket, sendes klagen til Nærings- og fiskeridepartementet, som treffer endelig vedtak i saken. Klagen må beskrive og begrunne hva det klages over, og inneholde forslag til endringer.

Partene i saken har rett til å gjøre seg kjent med saksdokumentene, etter forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Vennlig hilsen

Maria Lauritzen
seksjonsleder

Stine Lunheim
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Stine Lunheim

Vedlegg:

Konsesjonsområde.pdf

Avtale om finansiell sikkerhetsstillelse for Haave moen.docx

Påkravsgaranti for Haave moen.docx

Pantsettelseserklæring for Haave moen.docx

Godkjent driftsplan.pdf

Mottakere:

Haave Grustak AS Seljordsvegen 32 3677 Notodden

Kopi til:

Notodden kommune	Postboks 193	3672 NOTODDEN
Telemark fylkeskommune	Postboks 2844	3702 SKIEN
Fylkesmannen i Telemark	Postboks 2603	3702 SKIEN
Norges vassdrags- og energidirektorat Region sør	Postboks 2124	3103 TØNSBERG
Statnett SF	Postboks 4904 Nydalen	0423 OSLO
Arnfinn Haave	Håvevegen 379	3680 NOTODDEN
Toralf Haave	Håvevegen 59	3680 NOTODDEN
Helga Synnøve Haave	Håvevegen 59	3680 NOTODDEN
Kjetil Arnstein Nykås	Grevlingvegen 4	3684 NOTODDEN
Bane NOR SF	Postboks 4350	2308 HAMAR
Ole Flom Haukvik	Årlifossvegen 147	3680 NOTODDEN
Ingebjørg M. Ø. Landsverk	Årlifossvegen 148	3680 NOTODDEN
Geir Olav S. Landsverk	Årlifossvegen 153	3680 NOTODDEN
Svein Tore Nykås	Årlifossvegen 240	3680 NOTODDEN
Jan Gunnar Hagen	Årlifossvegen 244	3680 NOTODDEN
Ole Jørgen Pettersen	Årlifossvegen 252	3680 NOTODDEN
Erling Sondre Aarlia	Årlifossvegen 287	3680 NOTODDEN
Mette Bogen	Årlifossvegen 298	3680 NOTODDEN
Jan Ole Kaldbekkdalen	Årlifossvegen 298	3680 NOTODDEN
Roar Bjorheim Kåsa	Årlifossvegen 325	3680 NOTODDEN
Statens vegvesen Region sør	Postboks 723 Stoa	4808 ARENDAL